

Загальні зауваження до проекту Закону «Про засади відновлення України»

Було б доцільно, щоб даний закон був рамковим, тобто містив загальний зміст, встановлював принципи, правила та напрямки відновлення України, виконання яких покладається на центральні, регіональні та місцеві органи виконавчої влади.

Ключовим визначенням в цілях даного законопроекту є визначення терміну «відновлення». Відповідно, мають бути сформульовані мета і сфера дії цього Закону. У пропонуваній редакції законопроекту «відновлення» зводиться до комплексу організаційних, фінансових та інших заходів, спрямованих на відновлення, пов'язане майже виключно з будівництвом інфраструктурних об'єктів, об'єктів нерухомого майна та/або придбанням товарів, робіт та послуг. Фінансові, соціальні, гуманітарні, кліматичні та екологічні аспекти відновлення в законопроекті практично не враховані.

Нещодавно Постановою КМУ [«Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 роки»](#) № 940 від 13 серпня 2024 була прийнята нова редакція [Державної стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 роки](#). Першою стратегічною ціллю політики регіонального розвитку було визнано “Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах”. Зокрема, Постанова зобов'язує Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури разом з іншими центральними органами виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київську та Севастопольську міські державні адміністрації «забезпечити у шестимісячний строк розробку планів заходів щодо реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки». Тому при доопрацюванні цього законопроекту в нього необхідно внести зміни, що враховують основні засади оновленої редакції Державної стратегії регіонального розвитку України.

Законопроект має відповідати кліматичній політиці та принципам зеленої післявоєнної відбудови України, модернізації економіки та економічного зростання для забезпечення довкілля безпечного для життя і здоров'я людини та прийдешніх поколінь. Планування та втілення проектів з відновлення України повинні бути узгоджені з євроінтеграційними зобов'язаннями України та Європейським Зеленим курсом (ЄЗК).

В редакції законопроекту (ст.9) передбачено створення Ради доброчесності при органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва (наразі це Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України). При цьому Агентство затверджує положення про Раду, її персональний склад, а також здійснює її матеріально-технічне забезпечення. Таким чином, сфера діяльності Ради доброчесності обмежується лише контролем за будівництвом а сама діяльність Ради повністю залежить від органу, який вона має контролювати.

Доцільно врахувати досвід ЄС та замінити таку категорію як «Рада доброчесності» на «моніторинговий комітет», за прикладом моніторингових комітетів в Європейському Союзі, що покликані забезпечити тісну співпрацю між органами державної влади, економічними та соціальними партнерами та організаціями громадянського суспільства на національному, регіональному та місцевому рівнях протягом усього планувального циклу відновлення, що складається з підготовки, впровадження, моніторингу та оцінки фінансованих проектів.¹

Структура законопроекту та його текст не відповідають вимогам [Методичних рекомендації щодо розроблення проектів законів та дотримання вимог нормопроектної техніки](#) з огляду на переобтяження складними та важкими для розуміння конструкціями. Деякі частини (особливо в розділі VIII «Прикінцеві положення») виглядають штучно притягнутими та не пов'язані із змістом законопроекту.

В цілому законопроект потребує подальшого доопрацювання, особливо в частині уточнення назви законопроекту, його мети та сфери застосування.

¹ Європейська Комісія, [Делегований Регламент Комісії \(ЄС\) № 240/2014 від 7 січня 2014 року про Європейський кодекс поведінки щодо партнерства в рамках Європейських структурних та інвестиційних фондів](#)

ПРОЕКТ

Вноситься народними депутатами України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про засади відновлення України

Верховна Рада, стверджуючи необхідність

забезпечення ефективного, прозорого та підзвітного відновлення України з метою зменшення людського страждання та збитків, спричинених збройною агресією російської федерації проти України

сталого зростання економіки враховуючи євроінтеграційну спрямованість України та дотримання принципів Європейської Зеленої угоди;

об'єднання та активізації українського народу, створення інклюзивних механізмів для всіх бажаючих підтримати стійкість, відновлення та розвиток України;

створення безпекових, соціальних та фінансово-економічних умов для громадян України завдяки своєчасному та ефективному відновленню інфраструктури України; та

гарантування інтересів міжнародних партнерів України, які виступають донорами України, зокрема, завдяки запровадження ефективних механізмів прозорості та підзвітності під час відновлення України

ухвалює цей Закон.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

Загальні зауваження до статті 1:

Треба привести до ладу послідовність надання визначень термінів (або в алфавітному порядку або за логікою). Наразі вони надані хаотично.

Наприклад: після «виконавець проекту» доцільно дати визначення «ініціатор проекту». Майнові терміни також краще давати групою: рухоме, знищене, втрачене, пошкоджене ...

Також доцільно було би замінити замість «Ради доброчесності» імплементувати механізм залучення громадськості, що є обов'язковим для Політики згуртованості ЄС та прописаний у відповідному Регламенті ЄС (див. посилання вище)

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:	Загальні зауваження/пропозиції
<p>1) виконавець проекту відновлення в Єдиній цифровій системі відновлення України DREAM (далі - виконавець) - орган державної влади, орган місцевого самоврядування, суб'єкт господарювання державного та комунального сектору економіки, інша юридична особа (у випадках, передбачених Порядком ведення системи DREAM), які забезпечують реалізацію проекту відновлення (підготовку та проведення закупівель, укладення договорів, отримання права на виконання будівельних робіт, організацію робіт, прийняття в експлуатацію тощо). Виконавцем може бути ініціатор;</p>	<p>Де, коли і ким затверджено порядок ведення системи? Який правовий статус цього документа?</p> <p>Посилання на низовий регуляторний документ в тілі Закону небажано. Хто розробляв Порядок ведення системи DREAM та яким органом цей Порядок був затверджений?</p> <p>Посилання в тексті Закону на конкретну назву виконавця DREAM, не бажане</p>
<p>2) відновлення – діяльність, спрямована на подолання гуманітарних, соціальних, економічних, екологічних та інших наслідків, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, та/або створення умов для соціально-економічного зростання, покращення життєдіяльності населення та діяльності суб'єктів господарювання на певній території, незалежно від того чи постраждала безпосередньо така територія від збройної агресії російської федерації проти України;</p>	<p>Це має бути головним визначенням та має бути зрозуміло сформульовано.</p> <p>Наразі незрозуміло, що таке «відновлення» - це «діяльність...» чи «створення умов для...»</p> <p>Якщо це – «діяльність, спрямована на подолання гуманітарних, соціальних, економічних, екологічних та інших наслідків, спричинених збройною агресією російської федерації проти України», то не зрозуміло що треба відновлювати на непостраждалих територіях.</p>

В Законі України «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII від 05.02.2015 цей термін вживається виключно по відношенню регіонів і територій, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України. «Відновлення» – це комплекс першочергових організаційних, фінансових та інших заходів, що спрямовуються на прискорене відновлення об'єктів критичної інфраструктури, соціальної інфраструктури, об'єктів житлового та громадського призначення до стану, що дозволяє забезпечити повернення в регіон внутрішньо переміщених осіб та біженців, створення сприятливих умов для діяльності всіх суб'єктів господарювання.

Згідно ст. 11³ зазначеного Закону територіями відновлення є мікрорегіони, територіальні громади, на території яких відбувалися бойові дії та/або які були тимчасово окуповані, та/або території яких зазнали руйнувань об'єктів критичної інфраструктури, соціальної інфраструктури, об'єктів житлового фонду внаслідок ведення бойових дій, а також які характеризуються різким погіршенням рівня соціально-економічного розвитку та значним переміщенням населення до інших регіонів та/або інших держав».

Також важливо розділити визначення “відбудова” та “відновлення”, зокрема у частині до яких регіонів воно відноситься. У запропонованому у законопроекті визначенні вказано “незалежно від того чи постраждала безпосередньо така територія від збройної агресії

	російської федерації проти України ”, що суперечить визначенню у ЗУ “Про засади державної регіональної політики”.
<p>3) Єдина цифрова система відновлення України DREAM (далі - система DREAM) - інтегрована інформаційно-комунікаційна система, що призначена для автоматизації процесів управління проектами відновлення, а також для моніторингу реалізації цих проектів та використання фінансових ресурсів;</p>	<p>Використання латиниці в нормативних актах небажано.</p> <p>Згідно Постанови КМУ «<u>Про реалізацію експериментального проекту із створення, впровадження та забезпечення функціонування Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об’єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури</u>» № 1286 від 15 листопада 2022 р.</p> <p>DREAM – це єдина цифрова інтегрована інформаційно-аналітична система управління процесом відбудови об’єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури</p> <p>DREAM - це державна цифрова екосистема для <u>підзвітнього управління</u> відновленням, яка створює цифровий шлях для всіх проектів відбудови, відновлення та розвитку і забезпечує їх прозору та ефективну реалізацію на національному, регіональному та місцевому рівнях.</p>
<p>4) значно пошкоджений населений пункт - населений пункт (село, селище, місто), у якому об’єкти соціальної, виробничої, інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, будівлі та споруди житлового та іншого призначення зазнали значних пошкоджень та руйнувань, відповідає критеріям для визнання населеного пункту значно пошкодженим, встановленим Кабінетом</p>	<p>В нормативних актах слід уникати використання оціночних виразів на кшталт «значно».</p>

Міністрів України, та визнаний значно пошкодженим відповідно до цього Закону;	
5) втрачене майно - рухоме майно та майно, на яке законом поширюється режим нерухомої речі (повітряні та морські судна, судна внутрішнього плавання тощо), місцезнаходження якого неможливо встановити внаслідок збройної агресії російської федерації проти України;	
6) знищене майно - рухоме та нерухоме майно, яке розташоване в Україні, та стало непридатним для використання за цільовим призначенням внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, відновлення якого є неможливим шляхом поточного ремонту рухомого та нерухомого майна або капітального ремонту, реконструкції, реставрації нерухомого майна чи є економічно недоцільним;	знищене майно - розташоване в Україні рухоме та нерухоме майно, яке стало непридатним для використання за цільовим призначенням внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, відновлення якого є неможливим чи є економічно недоцільним;
7) зруйнований населений пункт - населений пункт (село, селище, місто) України, у якому об'єкти соціальної, виробничої, інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, будівлі та споруди житлового та іншого призначення зазнали руйнувань, які роблять їх непридатними для забезпечення життєдіяльності населення, відповідає критеріям для визнання населеного пункту зруйнованим, встановленим Кабінетом Міністрів України, та визнаний зруйнованим відповідно до цього Закону;	
8) ініціатор проєкту відновлення в Єдиній цифровій системі відновлення України DREAM (далі - ініціатор) - орган державної влади, орган місцевого самоврядування,	

<p>суб'єкт господарювання державного та комунального сектору економіки, інша юридична особа (у випадках, передбачених Порядком ведення системи DREAM), які мають потребу у відновленні рухомого та нерухомого майна, та мають намір задовольнити такі потреби шляхом реалізації проєкту відновлення самостійно або із залученням виконавця. У випадках, передбачених Порядком ведення системи DREAM, ініціатором також є особа, яка уповноважена здійснювати реєстрацію потреби у відновленні рухомого та нерухомого майна, проєктів відновлення інших осіб;</p>	
<p>9) комплексне відновлення населеного пункту - це сукупність взаємопов'язаних та взаємоузгоджених заходів, спрямованих на відновлення у зруйнованому або значно пошкодженому населеному пункті об'єктів соціальної, виробничої, інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, будівель та споруд житлового та іншого призначення до стану, що забезпечує створення повноцінного життєвого середовища (у тому числі відновлення економічного потенціалу території, повернення внутрішньо переміщених осіб та біженців);</p>	<p>10) Пропонуємо включити також екологічну складову: комплексне відновлення населеного пункту - це сукупність взаємопов'язаних та взаємоузгоджених заходів, спрямованих на відновлення у зруйнованому або значно пошкодженому населеному пункті об'єктів соціальної, виробничої, інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, будівель та споруд житлового та іншого призначення до стану, що забезпечує створення повноцінного та безпечного для життя і здоров'я середовища (у тому числі відновлення економічного потенціалу території, повернення внутрішньо переміщених осіб та біженців, відновлення стану навколишнього природного середовища);</p>
<p>11) пошкоджене майно - рухоме та нерухоме майно, яке розташовано в Україні та пошкоджено внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, та може бути відновлено шляхом поточного або</p>	<p>пошкоджене майно – розташоване в Україні рухоме та нерухоме майно, яке було пошкоджено внаслідок збройної агресії російської федерації проти України та може бути відновлено шляхом поточного ремонту або</p>

капітального ремонту, реконструкції чи реставрації, відновлення якого є економічно доцільним;	будівельними роботами , відновлення якого є економічно доцільним;
12) проєкт відновлення - комплекс організаційних, фінансових та інших заходів, спрямованих на відновлення, пов'язаних з будівництвом об'єктів нерухомого майна та/або придбанням товарів, робіт, послуг.	
13) Термін “будівництво” вживається у цьому Законі у значенні, наведеному у Законі України “Про регулювання містобудівної діяльності”.	Інформаційно: Ст.1 Закону. Будівництво - нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта будівництва
14) термін “близькі особи” вживається у цьому Законі у значенні, наведеному у Законі України “Про запобігання корупції”.	Цей термін зустрічається в тексті Закону лише один раз. Вносити його окремо в ст.1 недоцільно.
15) Інші терміни у цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Бюджетному кодексі України, Законах України “Про регулювання містобудівної діяльності”, “Про засади державної регіональної політики”, “Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України”, “Про охорону культурної спадщини”, “Про публічні електронні реєстри”, інших законодавчих актах.	

Стаття 2. Мета та сфера дії цього Закону

1. Метою цього Закону є врегулювання основних правових, організаційних та фінансових засад для здійснення ефективного, прозорого та підзвітного відновлення України, а також засад створення та функціонування системи **DREAM**.
2. Дія цього Закону поширюється на суспільні відносини, що виникають у процесі відновлення.

Зауваження: Мета та сфера дії цього законопроекту звужені майже виключно до відбудови інфраструктурних та окремих майнових об'єктів та не враховує необхідність саме «зеленого» відновлення України. Або треба змінювати (конкретизувати) назву законопроекту.

Стаття 3. Законодавство у сфері відновлення

1. Законодавство у сфері відновлення складається з Конституції України, Бюджетного кодексу України, законів України “Про засади державної регіональної політики”, “Про регулювання містобудівної діяльності”, “Про основи містобудування”, “Про архітектурну діяльність”, “Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України”, “Про публічні закупівлі”, цього Закону та інших законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Якщо у чинному міжнародному договорі України, укладеному у встановленому законом порядку, містяться інші правила, ніж ті, що встановлені цим Законом, застосовуються правила відповідного міжнародного договору.

Стаття 4. Принципи державної політики у сфері відновлення

1. Державна політика у сфері відновлення базується на таких основних принципах:
 - 1) людиноцентричності - забезпечення пріоритету прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина у процесі відновлення, захисту життя і здоров'я людини, створення гідних умов для життя людей, не залишаючи нікого осторонь;
 - 2) **Пропозиція:** сталого розвитку - розвитку суспільства для задоволення потреб нинішнього покоління з

урахуванням інтересів майбутніх поколінь;

3) законності - здійснення відновлення відповідно до Конституції та законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, інших законодавчих актів; **Уточнення:** чи може державна політика в будь якій сфері не базуватись на законності?

4) **нового європейського Баухаусу (NEB)** - ініціативи, започаткованої в Європейському Союзі з метою практичної імплементації Європейського зеленого курсу, яка ґрунтується на таких нерозривно пов'язаних базових цінностях:

Зауваження: Слід розуміти, що базові принципи NEB не зовсім тотожні принципам сталого розвитку – економічна доцільність, соціальна справедливість та дружність до навколишнього середовища.

а) сталість, що включає у тому числі застосування **[пропозиція додати]: природоорієнтованих рішень** та підходів циркулярної (кругової) економіки, спрямованих на повторне використання матеріалів, надання переваги довговічності, адаптивності та можливості вторинної переробки сировини; скорочення споживання сировинних і енергетичних ресурсів; реалізацію замкненого процесу протягом всього життєвого циклу продуктів та виробничих систем; зниження негативного впливу на довкілля; запобігання та адаптацію до зміни клімату; мінімізацію відходів; створення оптимальних умов для безпечної життєдіяльності людини; відновлення з фокусом на стійку, конкурентоспроможну та готову до майбутнього економіку;

б) інклюзивність, що включає у тому числі застосування підходів, що враховують потреби менш представлених, вразливих та маломобільних груп населення та спрямовані на забезпечення реалізації такими особами їхніх прав і основоположних свобод; сприяння створенню соціальної цінності та забезпеченню впливу на світогляд людей та соціальну поведінку;

в) естетика, що включає у тому числі забезпечення інтеграції культури до процесу відновлення; врахування місцевих особливостей; сприяння фізичному та психічному благополуччю людей; збереження культурної спадщини та української ідентичності; створення нових тривалих культурних та соціальних цінностей; забезпечення довгострокового впливу на спосіб життя, звички та умови співіснування людей;

5) “будуй краще ніж було” - спрямованість зусиль на здійснення відновлення таким чином, щоб досягти більш високого рівня якості та ефективності, ніж було до відновлення, в тому числі через застосування інновацій та енергоефективних технологій для забезпечення стійких, ефективних, сталих, **[пропозиція додати]: природоорієнтованих** та інклюзивних рішень для відновлення громад, а також забезпечення відновлення з урахуванням нормативних документів

Європейського Союзу;

- 6) інтеграції - поєднання економічних, фінансових, соціальних, екологічних та інших аспектів при плануванні та здійсненні відновлення, а також забезпечення **[пропозиція змінити]: балансу державних, місцевих, громадських та приватних інтересів;**
- 7) децентралізації та субсидіарності - передача повноважень та ресурсів для відновлення від державних органів до органів місцевого самоврядування та управління процесом відновлення на найнижчому рівні, на якому це найбільш ефективно;
- 8) співробітництва та координації - узгодження цілей, пріоритетів, завдань, заходів і дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, забезпечення співробітництва між ними, а також міжнародного співробітництва, з питань відновлення.
- 9) планування та пріоритетизації відновлення - першочергове направлення ресурсів відновлення на найважливіші потреби українського суспільства, відображені в документах стратегічного планування;
- 10) фінансова сталість - у рамках відновлення держава здійснює інвестиції, які може собі дозволити, як з точки зору повного забезпечення їх фінансовим ресурсом, так і утримання протягом всього циклу життя створених активів, а також забезпечує синхронізацію рішень щодо відновлення із бюджетним процесом;
- 11) доброчесності - спрямованість дій усіх суб'єктів відновлення на захист публічних інтересів, розбудова довіри між державою, громадянами та бізнесом, нульова терпимість до будь-яких проявів корупції;
- 12) відповідальності - чітке покладання персональної відповідальності за прийняті рішення та вчинені дії у сфері відновлення;
- 13) “всі бачать все” - прозорість процесу прийняття рішень і підзвітність використання коштів та досягнення результатів, забезпечення вільного доступу до інформації, що стосується відновлення і є у розпорядженні органів державної влади та органів місцевого самоврядування з урахуванням вимог Закону України “Про доступ до публічної інформації”;
- 14) цифровізації - використання цифрових технологій при плануванні та управлінні відновленням;
- 15) відсутності дискримінації та рівності прав та можливостей жінок і чоловіків - відсутність обмежень чи привілеїв за ознакою віку, раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування), за ознакою

мови або іншими ознаками та забезпечення рівних умов для реалізації прав жінок і чоловіків.

Стаття 5. Органи, що здійснюють державну політику у сфері відновлення

1. Державну політику у сфері відновлення здійснюють:

- 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України;
- 3) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;
- 4) інші центральні органи виконавчої влади;
- 5) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації (обласні, Київська та Севастопольська міські військові або військово-цивільні адміністрації у разі їх утворення);
- б) органи місцевого самоврядування.

Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері відновлення

1. Кабінет Міністрів України у сфері відновлення:

- 1) забезпечує проведення державної політики у сфері відновлення;
- 2) спрямовує та координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади у сфері відновлення;
- 3) затверджує порядок ведення системи DREAM;
- 4) затверджує порядок та критерії для визнання населеного пункту зруйнованим та значно пошкодженим, а також порядок та критерії для визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету;
- 5) приймає рішення про визнання населеного пункту зруйнованим та значно пошкодженим;
- б) приймає рішення про визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає

першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету;

7) затверджує критерії та перелік проєктів відновлення щодо нерухомого майна, які у рамках комплексного відновлення населеного пункту підлягають фінансуванню за рахунок коштів державного бюджету та забезпечення реалізації яких здійснюватиметься центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;

8) виступає ініціатором та виконавцем, а також забезпечує здійснення своїми уповноваженими особами функцій створювача реєстрової інформації системи DREAM (далі - створювач) та публічного реєстратора системи DREAM (далі - публічний реєстратор);

9) забезпечує здійснення міжнародної співпраці у сфері відновлення;

10) забезпечує аналіз стану виконання міжнародних договорів України у сфері відновлення;

11) здійснює інші повноваження у сфері відновлення, визначені цим Законом та іншими законами України.

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, у сфері відновлення (?)

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, у сфері відновлення:

1) формує державну політику у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури;

2) забезпечує нормативно-правове регулювання у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури;

3) інформує та надає роз'яснення щодо здійснення державної політики у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури;

4) узагальнює практику застосування законодавства у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення та вносить в установленому порядку проєкти законодавчих актів та актів Кабінету Міністрів України на розгляд Кабінету Міністрів України;

5) виконує повноваження держателя системи DREAM;

- 6) виступає ініціатором та виконавцем, а також забезпечує здійснення своїми уповноваженими особами функцій створювача та публічного реєстратора;
- 7) звертається до Кабінету Міністрів України з поданням про визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим та/або визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету;
- 8) звертається до Кабінету Міністрів України з поданням про затвердження переліку проєктів відновлення щодо нерухомого майна, які у рамках комплексного відновлення населеного пункту підлягають фінансуванню за рахунок коштів державного бюджету та забезпечення реалізації яких здійснюватиметься центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;
- 9) виступає замовником будівництва у випадках, визначених Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності”;
- 10) під час відновлення у межах компетенції забезпечує організацію та здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту у своєму органі та на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління;
- 11) взаємодіє з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об’єднаннями та іншими організаціями під час здійснення своїх повноважень у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури;
- 12) організовує та проводить громадські слухання, обговорення проєктів відновлення у випадках, визначених законом;
- 13) може залучати представників органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, міжнародних організацій, експертів та інших осіб до процесу планування та реалізації проєктів відновлення.
- 14) здійснює міжнародну співпрацю у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури;
- 15) аналізує стан виконання міжнародних договорів у сфері відновлення регіонів, територій та інфраструктури;
- 16) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та іншими законами України.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, у сфері відновлення

Зауваження: У законопроект потрібно додати інші сфери відновлення (крім будівництва) та відповідальні ЦООВ. Перенести статтю 10 вище та розписати повноваження Мінекономіки, Мінфіну, Мінвідновлення, які вже наразі виконуються.

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, у сфері відновлення:

- 1) реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;
- 2) вносить пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері відновлення в частині будівництва на розгляд центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України;
- 3) організовує відновлення в частині будівництва (у тому числі виступає замовником будівництва у випадках, визначених Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності”);
- 4) забезпечує реалізацію проектів відновлення, включених до переліку проектів відновлення щодо нерухомого майна, які у рамках комплексного відновлення населеного пункту підлягають фінансуванню за рахунок коштів державного бюджету;
- 5) забезпечує організацію та фінансування відновлення в частині будівництва на підставі договору, укладеного із замовником будівництва;
- 6) під час відновлення у межах компетенції забезпечує організацію та здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту у своєму органі та на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери їх управління;
- 7) виступає ініціатором та виконавцем, а також забезпечує здійснення своїми уповноваженими особами функцій створювача та публічного реєстратора;
- 8) взаємодіє з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об’єднаннями та іншими організаціями під час здійснення своїх повноважень у сфері відновлення в частині будівництва;
- 9) організовує та проводить громадські слухання, обговорення проектів відновлення у випадках, визначених законом;

- 10) може залучати представників органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, міжнародних організацій, експертів та інших осіб до процесу планування та реалізації проектів відновлення.
- 11) здійснює міжнародну співпрацю у сфері відновлення в частині будівництва;
- 12) здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та іншими законами України.
- 13)

Пропозиція: Необхідно передбачити створення незалежної громадської участі у прийнятті рішень під час відновлення та відбудови, відповідно до Кодексу поведінки ЄС щодо партнерства, що використовується для політики згуртованості ЄС та її фондів, протягом періоду воєнного стану та після нього. Зокрема, План для Ukraine Facility (далі - План), підготовлений Україною, містить наміри щодо поступової інтеграції України до Єдиного ринку ЄС через ПВЗВТ та участь у секторальних програмах Союзу, включаючи доступ до їх фондів. Також передбачає участь зацікавлених сторін у Плані розділ 3 щодо архітектури фінансування відновлення.

Використання інструментів залучення громадськості ЄС для фондів дозволить забезпечити справжню залученість усіх зацікавлених, прозорість та підзвітність проектів та їх фінансування – у плануванні відновлення та відбудови, ініціації проекту, відборі та моніторингу та оцінці.

Наразі стаття 9 “Рада доброчесності” даного законопроекту є обмеженою та залежною від органу виконавчої влади (зокрема Агентства з відновлення). За прикладом ЄС, впровадження участі громадськості у відновленні (щодо політики, стратегії, плануванні, проектів, і тд.) має відбуватися через моніторингові комітети на національному та регіональному рівнях України, а Секретаріат Кабінету Міністрів (та Відкритий Уряд) може бути відповідальним органом за сприяння, організацію та забезпечення простору для таких незалежних структур участі за технічної допомоги з боку міжнародних партнерів.

Стаття 9. Рада доброчесності

1. Для забезпечення прозорості та громадського контролю за діяльністю центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, при такому органі утворюється та функціонує Рада доброчесності як консультативно-дорадчий орган.

Стаття 9. Принцип партнерства

1. Для забезпечення прозорості та громадського контролю всіх складових політики, стратегії та планування відновлення, Уряд України відповідно до своєї інституційної та правової бази організовує партнерство з компетентними регіональними та місцевими органами влади й самоврядування. До партнерства також входять такі партнери: (а)

2. Рада доброчесності формується на засадах відкритого та прозорого конкурсу в складі 15 осіб.

3. Положення про Раду доброчесності затверджується центрального органу (центральним органом) виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва. – а хто відповідальний за розробку цього положення?

4. Оголошення про проведення конкурсу з формування Ради доброчесності (із зазначенням умов його проведення) оприлюднюється на офіційному веб-сайті (веб-порталі) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, не пізніше 30 календарних днів до дати початку його проведення.

5. Рада доброчесності складається з голови, заступника голови, секретаря та членів ради (далі - члени Ради доброчесності).

6. Персональний склад Ради доброчесності затверджується розпорядчим актом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва.

7. Порядок проведення конкурсу з формування Ради доброчесності та порядок її діяльності визначаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, в Положенні про Раду доброчесності.

8. Положення про Раду доброчесності, розпорядчий акт центрального органу виконавчої влади,

компетентні місцеві та інші органи державної влади й місцевого самоврядування; (б) економічні та соціальні партнери; і (с) відповідні органи, що представляють громадянське суспільство, включаючи екологічних партнерів, неурядові організації та органи, відповідальні за сприяння соціальному залученню, гендерній рівності та недискримінації. Для найбільшої репрезентативності серед відповідних зацікавлених сторін, береться до уваги їхню компетентність, здатність брати активну участь і відповідний рівень представництва.

2. Партнери для Угоди про партнерство визначаються серед:

- а) компетентних регіональних, місцевих та інших органів влади та самоврядування;
- б) представників вищих навчальних закладів, закладів освіти та навчання та науково-дослідних центрів з огляду на заплановане використання фінансування для потреб відбудови та відновлення;
- в) економічних та соціальних партнерів (міжгалузевих організацій та галузевих організацій, національних торговельних палат та бізнес-асоціацій, що представляють загальні інтереси промисловості та галузей,
- г) представників громадянського суспільства, таких як екологічні партнери, неурядові організації та органи, відповідальні за сприяння соціальному залученню, гендерній рівності та недискримінації, на основі їх репрезентативності та з урахуванням географічного та

що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, про затвердження персонального складу Ради доброчесності (змін до нього) оприлюднюються на офіційному веб-сайті (веб-порталі) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, протягом п'яти робочих днів з дня їх видання.

9. До складу Ради доброчесності не можуть входити:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

2) особи, які за рішенням суду визнані недієздатними або дієздатність яких обмежена;

3) особи, які мають судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованих осіб), або на яких протягом останнього року до дня подання заяви на участь у конкурсі з формування Ради доброчесності накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

4) особи, які є громадянами (підданими) держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, або яка працювала в секторі безпеки і оборони держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором;

5) особи, які упродовж попередніх двох років (незалежно від тривалості) були працівниками центрального органу виконавчої влади, що забезпечує

тематичного охоплення, управлінського потенціалу, досвіду та інноваційних підходів;

д) інших організацій або груп, які зазнають або ймовірно зазнають значного впливу від впровадження політики та фінансування відновлення, зокрема групи, які знаходяться під ризиком дискримінації та соціальної ізоляції.

е) органи державної влади, самоврядування та органи, що представляють громадянське суспільство, можуть створити об'єднання та призначити одного представника для представлення поглядів організацій в партнерстві.

3. З метою забезпечення прозорого та ефективного залучення відповідних партнерів, проводяться консультації з ними щодо процесу та графіку підготовки національної політики, стратегії, планів та програм відновлення. При цьому має бути інформування про їхній зміст та будь-які зміни в ньому.

Для консультацій з відповідними партнерами, враховується:

а) необхідність своєчасного розкриття відповідної інформації та легкий доступ до неї;

б) достатність часу для партнерів для аналізу та коментарів щодо ключових підготовчих та проектів документів;

формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України у сфері відновлення, або центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;

б) особи, близькі особи яких упродовж попередніх двох років (незалежно від тривалості) були працівниками центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України у сфері відновлення, або центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;

7) особи, які є членами органів управління та/або володіють прямо або опосередковано підприємствами або корпоративними правами суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність у сфері будівництва або члени сім'ї яких (в розумінні Закону України "Про запобігання корупції") є власниками таких підприємств або корпоративних прав та/або є членами органів управління таких суб'єктів господарювання.

10. Строк повноважень персонального складу Ради доброчесності становить три роки, починаючи з дня його затвердження. Член Ради доброчесності не може входити до складу цієї ради понад два строки підряд.

в) доступність каналів, через які партнери можуть ставити запитання, надавати внески та отримувати інформацію про те, як їхні пропозиції були прийняті до уваги;

д) можливість та реалізація поширення результатів консультації.

4. Залучення відповідних партнерів до формування політики, стратегії, програм та планів відновлення відбудови, відповідно до їхньої інституційної та правової бази, відбувається зокрема щодо:

а) аналізу та визначення потреб;

б) визначення або вибору пріоритетів і відповідних конкретних цілей;

в) виділення фінансування;

г) визначення конкретних показників програм;

д) впровадження горизонтальних принципів;

е) складу моніторингового комітету.

5. Відповідальний центральний орган виконавчої влади залучає партнерів до підготовки угод про партнерство та звітів про хід виконання, а також протягом усього процесу підготовки та реалізації відновлення та відбудови, у тому числі через участь у моніторингових комітетах.

6. Положення щодо функцій моніторингового комітету та щорічних звітів про формування та виконання,

11. Члени Ради доброчесності здійснюють свою діяльність на громадських засадах із дотриманням принципів колегіальності та відкритості при ухваленні рішень.

12. Рада доброчесності здійснює свою діяльність у формі засідань.

Члени Ради доброчесності можуть брати участь у засіданнях Ради доброчесності в режимі відеоконференції з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема через Інтернет.

13. Члени Ради доброчесності інформуються про дату, час і місце проведення засідання Ради доброчесності не пізніше ніж за три робочі дні до дня проведення відповідного засідання.

14. Інформація про проведення засідання Ради доброчесності оприлюднюється на офіційному веб-сайті (веб-порталі) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва.

15. Засідання Ради доброчесності є правомочним у разі присутності на ньому не менш як двох третин її затвердженого персонального складу.

16. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, забезпечує трансляцію засідань Ради доброчесності на своєму офіційному веб-сайті (веб-порталі) в режимі реального часу.

стратегії, програм та планів відновлення та відбудови приймається відповідним рішенням Уряду.

7. Під час формування регламенту моніторингові комітети повинні враховувати такі елементи:

а) права голосу членів;

б) повідомлення про зустрічі та передачу документів, що, за загальним правилом, не повинно бути менше 10 робочих днів;

в) механізми публікації та доступності підготовчих документів, поданих до моніторингових комітетів;

г) порядок прийняття, оприлюднення та доступності протоколу;

д) порядок створення та діяльності робочих груп при моніторингових комітетах;

е) положення про конфлікт інтересів для партнерів, які беруть участь у моніторингу, оцінці та конкурсах пропозицій;

є) умови, принципи та механізми для правил відшкодування, можливості розвитку потенціалу та використання технічної допомоги.

17. Рада доброчесності:

1) заслуховує інформацію про діяльність, виконання планів і завдань, звітів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, і затверджує свій висновок щодо них;

2) отримує будь-яку інформацію та документацію (крім інформації, що становить державну таємницю, у разі відсутності відповідного допуску; інформації з обмеженим доступом у разі відсутності відповідного доступу) про відновлення в частині будівництва, якщо така інформація (документація) необхідна для виконання повноважень Радою доброчесності;

3) перевіряє та аналізує інформацію про діяльність центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;

4) здійснює системний аналіз ефективності реалізації програм, заходів, що вживаються для забезпечення прозорості і підзвітності в діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;

5) готує та надає керівнику центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, пропозиції щодо поліпшення діяльності цього органу для здійснення заходів у сфері прозорості та підзвітності діяльності такого органу;

б) повідомляє центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України у сфері відновлення, про виявленні порушення у діяльності, а також здійснення неналежно ефективною або неефективною діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, для вжиття заходів реагування відповідно до законодавства;

7) повідомляє правоохоронні органи про виявлені правопорушення, допущені в діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, для вжиття заходів реагування відповідно до законодавства;

8) проводить моніторинг урахування центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, пропозицій і зауважень Ради доброчесності щодо його діяльності, забезпечення ним прозорості та відкритості своєї діяльності, дотримання прав і свобод людини і громадянина, принципу гендерної рівності, доступу до публічної інформації, яка перебуває в його володінні, а також дотримання нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції;

9) взаємодіє з особами, які здійснюють громадський контроль;

10) має інші повноваження, передбачені

Положенням про Раду доброчесності.

18. Результати голосування, висловлені позиції членів Ради доброчесності, пояснення та клопотання учасників засідання заносяться до протоколу засідання, що підписується головою на засіданні та секретарем Ради доброчесності.

19. Протоколи засідань Ради доброчесності разом з матеріалами, що розглядалися на засіданні, оприлюднюються на офіційному веб-сайті (веб-порталі) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва.

20. Члени Ради доброчесності забезпечують захист та нерозголошення персональних даних, інформації з обмеженим доступом, що стали їм відомі у зв'язку із здійсненням своїх повноважень.

21. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Ради доброчесності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва.

Стаття 10. Повноваження інших центральних органів виконавчої влади у сфері відновлення

1. Інші центральні органи виконавчої влади у сфері відновлення:

- 1) формують та/або реалізують державну політику у сфері відновлення у відповідних галузях;
- 2) здійснюють нормативно-правове регулювання у сфері відновлення у відповідних галузях у випадках, визначених законом;

- 3) вносять на розгляд до Кабінету Міністрів України або центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сфері відновлення у відповідних галузях, пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері відновлення у відповідних галузях;
- 4) забезпечують організацію відновлення у відповідних галузях;
- 5) виступають ініціатором та виконавцем, а також забезпечують здійснення своїми уповноваженими особами функцій створювача та публічного реєстратора;
- 6) виступають замовниками будівництва у випадках, визначених Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності”;
- 7) під час відновлення у межах компетенції забезпечують організацію та здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту у своїх органах та на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери їх управління;
- 8) взаємодіють з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об’єднаннями та іншими організаціями під час здійснення своїх повноважень у сфері відновлення у відповідних галузях;
- 9) організовують та проводять громадські слухання, обговорення проєктів відновлення у випадках, визначених законом;
- 10) можуть залучати представників органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, міжнародних організацій, експертів та інших осіб до процесу планування та реалізації проєктів відновлення.
- 11) здійснюють міжнародну співпрацю у сфері відновлення у відповідних галузях;
- 12) здійснюють інші повноваження, визначені цим Законом та іншими законами України.

Стаття 11. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (обласних, Київської та Севастопольської міських військових або військово-цивільних адміністрацій у разі їх утворення) у сфері відновлення

1. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації (обласні, Київська та Севастопольська міські військові або військово-цивільні адміністрації у разі їх утворення) у сфері відновлення:

- 1) у межах компетенції розробляють та приймають акти з питань відновлення, обов'язкові для виконання на відповідній території;
- 2) забезпечують виконання зобов'язань за міжнародними договорами України у сфері відновлення на відповідній території у випадках, передбачених законодавством або міжнародними договорами, та сприяють розвитку міжнародного співробітництва;
- 3) у спільних інтересах територіальних громад об'єднують на договірній основі бюджетні кошти з коштами підприємств, установ, організацій та населення для відновлення відповідних територій;
- 4) залучають на договірній основі підприємства, установи, організації та населення до участі у процесі відновлення та забезпечують координацію цієї роботи;
- 5) виступають замовниками будівництва у випадках, визначених Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності";
- 6) виступають замовниками товарів, робіт, послуг, необхідних для відновлення на відповідній території;
- 7) під час відновлення у межах компетенції забезпечують організацію та здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту у своїх органах та на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери їх управління;
- 8) виступає ініціатором та виконавцем, а також забезпечує здійснення своїми уповноваженими особами функцій створювача та публічного реєстратора;
- 9) взаємодіють з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями та іншими організаціями під час здійснення своїх повноважень у сфері відновлення;
- 10) організовують та проводять громадські слухання, обговорення проєктів відновлення у випадках, визначених законом;
- 11) можуть залучати представників органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, міжнародних організацій, експертів та інших осіб до процесу планування та реалізації проєктів відновлення.
- 12) здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими законами України.

До повноважень військових (військово-цивільних) адміністрацій населених пунктів також належить ініціювання перед центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з

відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, питання щодо звернення до Кабінету Міністрів України з поданням щодо визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим, визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету.

Стаття 12. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері відновлення

1. Органи місцевого самоврядування у сфері відновлення:

- 1) у межах компетенції розробляють та приймають акти з питань відновлення, обов'язкові для виконання на відповідній території;
- 2) забезпечують виконання зобов'язань за міжнародними договорами України у сфері відновлення на відповідній території у випадках, передбачених законодавством або міжнародними договорами, та сприяють розвитку міжнародного співробітництва;
- 3) об'єднують на договірній основі бюджетні кошти з коштами підприємств, установ, організацій та населення для відновлення відповідних територій;
- 4) залучають на договірній основі підприємства, установи, організації та населення до участі у процесі відновлення та забезпечують координацію цієї роботи;
- 5) виступають замовниками будівництва у випадках, визначених Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності”;
- 6) виступають замовниками товарів, робіт, послуг, необхідних для відновлення на відповідній території;
- 7) під час відновлення у межах компетенції забезпечують організацію та здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту у своїх органах та на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери їх управління;
- 8) виступають ініціатором та виконавцем, а також забезпечують здійснення своїми уповноваженими особами функцій створювача та публічного реєстратора;
- 9) взаємодіють з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями та іншими організаціями під час здійснення своїх повноважень у сфері відновлення;

10) здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими законами України.

До повноважень сільських, селищних, міських рад також належить ініціювання перед центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, питання щодо звернення до Кабінету Міністрів України з поданням щодо визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим, визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету.

Розділ II СИСТЕМА DREAM

Стаття 13. Система DREAM

1. Система DREAM створюється та ведеться з метою:

- 1) ефективного планування відновлення;
- 2) забезпечення уніфікованого підходу до управління проєктами відновлення;
- 3) обробки інформації про проєкти відновлення, які плануються та реалізуються в Україні;
- 4) підвищення оперативності та якості прийняття управлінських рішень під час відновлення;
- 5) проведення моніторингу проєктів відновлення;
- 6) прозорості та доступності інформації про процес відновлення (у тому числі для маломобільних груп населення)

2. Складовими частинами системи DREAM є:

1) центральна база даних системи DREAM - компонент системи DREAM, який є програмно-технічним комплексом, що складається з систем збереження даних та програмного забезпечення, призначених для безпечного зберігання інформації та швидкої, надійної і безперервної передачі даних;

2) електронний кабінет користувача системи DREAM (далі - електронний кабінет) - компонент системи DREAM, який призначений для доступу користувачів до системи DREAM з метою внесення та отримання інформації з неї та електронної взаємодії між такими користувачами;

3) портал системи DREAM - компонент системи DREAM, який забезпечує оприлюднення публічної інформації стосовно проєктів відновлення та відкритий доступ до такої інформації у режимі реального часу для будь-яких фізичних та юридичних осіб;

4) інші програмні модулі та підсистеми – компоненти системи DREAM, що забезпечують реалізацію додаткових функціональних можливостей системи DREAM, збір, формування, зберігання, обробку, спільне використання і верифікацію даних, збережених в системі DREAM, визначені в Порядку ведення системи DREAM.

3. У системі DREAM використовуються класифікатори, словники, довідники, бази даних тощо, перелік яких визначається в Порядку ведення системи DREAM.

4. Програмне забезпечення системи DREAM є об'єктом права державної власності. Майнові права на програмне забезпечення належать державі в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

5. Порядок ведення системи DREAM затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Держатель системи DREAM

1. Держателем системи DREAM є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

2. Держатель системи DREAM:

1) забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ведення та функціонування системи DREAM;

2) забезпечує нормативно-правове регулювання у сфері ведення та функціонування системи DREAM;

3) вносить на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері ведення та функціонування системи DREAM;

4) розробляє та організовує виконання державних чи інших цільових програм з розвитку у сфері ведення та функціонування системи DREAM;

5) виступає замовником послуг із виконання робіт із національної стандартизації за рахунок коштів державного бюджету у сфері ведення та функціонування системи DREAM;

б) забезпечує організацію створення, функціонування та ведення системи DREAM;

7) затверджує технічні вимоги та технічні завдання з розроблення та модернізації програмного забезпечення, а також погоджує пропозиції щодо розроблення та модернізації такого програмного забезпечення, що надаються технічним адміністратором;

8) організовує роботу, пов'язану із провадженням діяльності з ведення системи DREAM;

9) надає узагальнені роз'яснення щодо застосування законодавства з питань ведення системи DREAM;

10) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, Законами України "Про публічні електронні реєстри", "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги" та Порядком ведення системи DREAM.

Стаття 15. Адміністратор системи DREAM

1. Адміністратором системи DREAM є [REDACTED]. (раніше згадувалось про «держателя» системи)

2. Адміністратор системи DREAM:

1) забезпечує створення, впровадження, ведення та адміністрування системи DREAM;

2) забезпечує проведення технічних і технологічних заходів для забезпечення роботи системи DREAM, забезпечення хостингу, обслуговування технічного комплексу цієї системи;

3) забезпечує створення, модифікацію, впровадження та супровід програмного забезпечення системи DREAM;

4) здійснює адміністрування системи DREAM відповідно до статті 36 Закону України "Про публічні електронні реєстри";

5) відповідає за збереження та захист системи DREAM, реєстрових даних та інформації;

6) забезпечує технічну електронну взаємодію системи DREAM з іншими інформаційно-комунікаційними системами державної форми власності;

7) забезпечує проведення технічних та технологічних заходів з надання, блокування та анулювання доступу до системи DREAM, що здійснюються відповідно до Порядку ведення системи DREAM;

8) організовує і проводить навчання щодо роботи з системою DREAM та здійснює комунікацію з користувачами системи DREAM;

9) забезпечує доступ до системи DREAM суб'єктів, право доступу яких визначено законодавством;

10) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, Законом України "Про публічні електронні реєстри" та Порядком ведення системи DREAM.

3. Заходи зі створення, впровадження та супроводження програмного забезпечення системи DREAM, технічного і технологічного забезпечення, збереження та захисту даних системи DREAM, технічних та технологічних заходів з надання доступу до системи DREAM здійснюються адміністратором відповідно до цього Закону та Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Стаття 16. Публічні реєстратори

1. Публічними реєстраторами є уповноважені особи ініціаторів, виконавців, інших юридичних осіб (визначених в Порядку ведення системи DREAM), до повноважень яких належить здійснення реєстраційних дій у системі DREAM.

Стаття 17. Створювачі

1. Створювачами є уповноважені особи ініціаторів, виконавців, а у випадках, передбачених Порядком ведення системи DREAM, - уповноважені особи інших юридичних осіб та інші фізичні особи, до повноважень яких належить створення інформації (відомостей) та документів для внесення до системи DREAM.

2. Функції створювачів можуть здійснюватись публічними реєстраторами.

Стаття 18. Об'єкти системи DREAM

1. Об'єктами системи DREAM є інформація та документи про:
 - 1) потреби у нерухомому та рухомому майні, яке є необхідним для відновлення;
 - 2) проєкти відновлення;
 - 3) реалізацію проєктів відновлення, у тому числі відомості та документи про закупівлі, пов'язані з проєктами відновлення, у тому числі закупівлі за правилами і процедурами іншими, ніж ті, що визначені Законом України “Про публічні закупівлі”;
 - 4) фінансування проєктів відновлення;
 - 5) інша інформація та документи, визначені у **Порядку ведення системи DREAM**.

Стаття 19. Джерела інформації системи DREAM

1. Джерелами інформації системи DREAM є:
 - 1) відомості та документи, створені створювачами відповідно до вимог чинного законодавства;
 - 2) відомості та документи, що надходять до системи DREAM шляхом електронної інформаційної взаємодії з іншими інформаційно-комунікаційними системами;
 - 3) інші джерела, визначені в Порядку ведення системи DREAM.

Стаття 20. Внесення інформації та документів до системи DREAM

1. Обов'язковому внесенню до системи DREAM підлягає інформація та документи про об'єкти, визначені **частиною першою статті 18 цього Закону**, **(ця стаття має лише одну частину з переліком)** якщо така інформація та документи стосуються:
 - 1) поточного ремонту, будівництва об'єкта нерухомого майна, щодо якого замовником є/мають намір стати органи державної влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкт господарювання державного та комунального сектору економіки;

2) поточного ремонту, будівництва об'єкта нерухомого майна, щодо якого замовником є/мають намір стати інші особи, якщо такий ремонт/будівництво фінансується за рахунок бюджетних коштів, крім коштів компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, які надаються відповідно до Закону України "Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України";

3) здійснення інших заходів (придбання товарів, робіт послуг), які фінансуватимуться за рахунок державного бюджету України, - у випадках, передбачених Кабінетом Міністрів України.

2. Інформація та документи, визначені частиною першою цієї статті, підлягають обов'язковому внесенню до системи DREAM за умови якщо вартість поточного ремонту або будівництва об'єкта нерухомого майна **дорівнює або перевищує суми, визначені частиною першою статті 3 Закону України "Про публічні закупівлі"**.

3. Інформація та документи про потреби у нерухомому та рухомому майні, яке є необхідним для відновлення, проекти відновлення вносяться до системи DREAM публічними реєстраторами ініціаторів.

4. Інформація та документи про реалізацію проектів відновлення вносяться до системи DREAM публічними реєстраторами виконавців.

5. Інформація та документи про фінансування проектів відновлення вноситься до системи DREAM:

публічними реєстраторами головних розпорядників бюджетних коштів або інших юридичних осіб, які приймають рішення про надання такого фінансування, - у разі якщо відбір проектів здійснюється із використанням системи DREAM;

публічними реєстраторами виконавців проектів відновлення - в інших випадках.

Порядком ведення системи DREAM можуть визначатись інші публічні реєстратори, які вносять до системи DREAM інформацію та документи про фінансування проектів відновлення.

6. Інша інформація та документи вносяться до системи DREAM у порядку, визначеному Порядком ведення системи DREAM.

7. Ініціатори та виконавці зобов'язані забезпечити внесення до системи DREAM інформації та документів про об'єкти, визначені частиною першої статті 18 цього Закону, не пізніше 30 календарних днів з дня настання відповідної події, якщо більш короткий строк не встановлено законом або Порядком ведення системи DREAM.

8. Інформація та документи, визначені частиною першої цієї статті, може вноситись до системи DREAM шляхом електронної інформаційної взаємодії з іншими інформаційно-комунікаційними системами, визначеними пунктом 5 частини другої статті 21 цього Закону.

9. Інформація про проекти відновлення щодо об'єктів енергетичної інфраструктури, критичної інфраструктури вноситься до системи DREAM, оприлюднюється на порталі системи DREAM та використовується з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

10. До системи DREAM не вносяться відомості про:

1) озброєння, військову техніку, інше військове майно, об'єкти і споруди оборонного та спеціального призначення, об'єкти військово-промислового комплексу;

2) об'єкти, що підпадають під дію Закону України “Про державну таємницю”;

3) компенсацію за пошкоджені та знищені об'єкти нерухомого майна, яка надається відповідно до Закону України “Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України”.

11. Обсяг інформації та перелік документів, які вносяться до системи DREAM, види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо), строки внесення такої інформації та документів визначаються в Порядку ведення системи DREAM.

12. Внесення інформації та документів про проекти відновлення, що стосуються заходів, передбачених частиною першою цієї статті, є обов'язковою умовою для бюджетного фінансування відповідних проектів відновлення, крім випадків, передбачених частинами восьмою та дев'ятою цієї статті.

Стаття 21. Вимоги до ведення системи DREAM

1. Ведення системи DREAM здійснюється державною мовою. В Порядку ведення системи DREAM можуть визначатись інші мови ведення системи DREAM.

2. Система DREAM повинна забезпечувати:

1) безперервне функціонування, крім випадків проведення планових та позапланових профілактичних та/або технічних робіт, пов'язаних з усуненням технічних та/або методологічних помилок чи технічного збою в роботі;

2) розмежування прав доступу та надання контрольованого доступу до системи DREAM;

3) уніфікацію форматів обробки даних та реалізацію принципу інтероперабельності інформаційних ресурсів;

4) захист інформації під час її обробки, а також запобігання можливості блокування доступу до програмно-апаратних ресурсів системи DREAM;

5) сумісність і електронну інформаційну взаємодію у режимі реального часу з іншими інформаційно-комунікаційними системами, у тому числі:

а) Державним реєстром майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації;

б) Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

в) Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва;

г) Єдиною геоінформаційною системою здійснення моніторингу та оцінювання розвитку регіонів і територіальних громад;

г) Державним земельним кадастром;

д) Державним реєстром речових прав на нерухоме майно;

е) Електронною системою закупівель;

є) Єдиним веб-порталом використання публічних коштів;

ж) Єдиним державним вебпорталом електронних послуг;

з) єдиним державним веб-порталом відкритих даних;

i) іншими державними електронними інформаційними ресурсами, визначеними в Порядку ведення системи DREAM.

7) резервне копіювання відомостей системи DREAM;

8) можливість здійснення пріоритезації проєктів відновлення.

3. Документообіг у системі DREAM здійснюється відповідно до вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг. Документи, що створюються під час ведення системи DREAM, повинні містити реєстровий номер, хеш-структуру і мають бути підписані користувачем електронного кабінету шляхом накладення електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису відповідно до вимог Закону України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

4. Створення та/або обробка в системі DREAM електронних документів, аналоги яких на паперових носіях повинні містити підпис відповідно до законодавства, мають завершуватися накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

5. Програмними засобами системи DREAM автоматично вносяться до журналу всі дії користувачів та події, що здійснюються в системі DREAM, зокрема внесення дати і часу створення, завантаження, надсилання, отримання інформації (відомостей), електронних документів, з ідентифікацією відправника та отримувача і будь-якої зміни та видалення даних, за допомогою кваліфікованої електронної позначки часу.

6. Електронна інформаційна взаємодія системи DREAM з інформаційно-комунікаційними системами державної форми власності здійснюється відповідно до Закону України “Про публічні електронні реєстри”.

7. Користування реєстровою інформацією, отриманою в порядку електронної інформаційної взаємодії між системою DREAM та іншими інформаційно-комунікаційними системами державної форми власності, здійснюється в порядку та обсягах, визначених Порядком ведення системи DREAM.

9. Обробка і захист інформації у системі DREAM здійснюються з дотриманням вимог Конституції України, законів України “Про захист персональних даних”, “Про інформацію”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах” та інших нормативно-правових актів у сфері захисту інформації.

Стаття 22. Доступ до інформації системи DREAM

1. Інформація, яка міститься в системі DREAM, є відкритою і загальнодоступною, крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків, паспортних даних, задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) фізичної особи, інших персональних даних та іншої інформації, перелік якої визначається в Порядку ведення системи DREAM.

2. Доступ та використання до інформації, що міститься в системі DREAM, здійснюється з дотриманням вимог Конституції України, цього Закону, законів України “Про інформацію” та “Про захист персональних даних”.

3. Публічна інформація з системи DREAM у формі відкритих даних підлягає оприлюдненню відповідно до Закону України “Про доступ до публічної інформації”. Оприлюднення інформації у формі відкритих даних на єдиному державному веб-порталі відкритих даних здійснюється автоматично шляхом електронної інформаційної взаємодії системи DREAM та Єдиного державного веб-порталу відкритих даних.

4. На підставі даних системи DREAM може формуватися аналітична та статистична інформація та проводитись моніторинг проектів відновлення.

5. За підключення до системи DREAM, внесення відомостей до такої системи, доступ до відомостей, що містяться в системі DREAM, через портал системи DREAM та через інформаційні, електронні комунікаційні та інформаційно-комунікаційні системи державної форми власності, плата не стягується.

6. Особа має право на отримання інформації про запити будь-яких осіб щодо інформації про неї, яка зберігається в системі DREAM, її зміну та видалення, а також про передачу такої інформації програмними засобами системи DREAM до інших інформаційно-комунікаційних систем.

Розділ III

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ

Пропозиція: У цьому розділі було б доцільно додати окрему статтю про Документи стратегічного планування, щоб врегулювати архітектуру цих документів.

Об’єкти відновлення

1. Об’єктами відновлення є:

- 1) пошкоджене майно;
- 2) знищене майно;
- 3) втрачене майно;
- 4) рухоме та нерухоме майно, яке не відноситься до пошкодженого майна, знищеного майна та втраченого майна, але його відновлення сприятиме створенню умов для покращення життєдіяльності населення та діяльності суб'єктів господарювання на певній території;
- 5) зруйновані населені пункти;
- 6) значно пошкоджені населені пункти.

2. Проєкт відновлення щодо об'єктів відновлення, визначених **пунктами 1-3, 5, та 6 частини першої цієї статті**, може бути ініційований за умови внесення інформації про такий об'єкт до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Стаття 23. Форми відновлення

1. Відновлення здійснюється у формі:

- 1) пооб'єктного відновлення шляхом реалізації окремих проєктів відновлення;
- 2) комплексного відновлення населених пунктів шляхом реалізації сукупності проєктів відновлення.

2. Особливою формою відновлення є компенсація за пошкоджені та знищені об'єкти нерухомого майна, яка надається відповідно до Закону України "Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України".

3. Проєкти відновлення реалізуються шляхом розроблення проєктної документації на будівництво, виконання підготовчих та будівельних робіт, поточного ремонту, технічного переоснащення, модернізації, придбання товарів, робіт та послуг.

Стаття 24. Визнання населеного пункту зруйнованим та значно пошкодженим. Визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету

1. Порядок та критерії для визнання населеного пункту зруйнованим та значно пошкодженим, а також порядок та критерії для визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету, визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Рішення про визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим, а також визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету, приймаються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

3. Ініціювання перед центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, питання щодо звернення до Кабінету Міністрів України з поданням щодо визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим, визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету здійснюється сільською, селищною, міською радою або військовою (військово-цивільною) адміністрацією населеного пункту (у разі її утворення).

Звернення подається сільською, селищною, міською радою або військовою (військово-цивільною) адміністрацією населеного пункту (у разі їх утворення) в електронній формі з використанням системи електронної взаємодії органів виконавчої влади в установленому законодавством порядку із накладенням на них кваліфікованого електронного підпису та печатки.

4. Для розгляду питань про визнання населеного пункту зруйнованим та значно пошкодженим, визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у

сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, утворює Комісію з розгляду питань про визнання населеного пункту зруйнованим та значно пошкодженим, визнання зруйнованого та значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету (далі - Комісія) як консультативно-дорадчий орган.

5. Рішення про визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим може одночасно містити рішення про визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету.

6. Відомості про визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим підлягають внесенню до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України відповідною Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями (обласними, Київською та Севастопольською міськими військовими або військово-цивільними адміністраціями у разі їх утворення) не пізніше трьох робочих днів з дня опублікування рішення Кабінету Міністрів України про визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим в порядку, встановленому законом.

Зауваження: Процедура визнання виглядає доволі громіздкою: спочатку КМУ має розробити та затвердити певні критерії для визнання населеного пункту значно пошкодженим або зруйнованим, Мінвідновлення розробляє та затверджує положення про Комісію. Комісія після розгляду питання надає висновки Мінвідновлення, яке в свою чергу спрямовує їх на КМУ для прийняття рішення.

Стаття 25. Комісія (Пропозиція: назву статті треба змінити надавши їй повну назву та підпорядкування)

1. Положення про роботу Комісії затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

2. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, цим Законом, іншими законами України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами.

3. Персональний склад Комісії затверджується розпорядчим актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що

постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

4. До складу Комісії залучаються представники:

1) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України;

2) Міністерства фінансів України;

3) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного та соціального розвитку;

4) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва;

5) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій;

б) всеукраїнських асоціацій та інших всеукраїнських добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування (за згодою);

7) інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, експерти, представники міжнародних організацій та інші особи (за згодою).

(Зауваження: не залучено представників неурядових організацій та громадянського суспільства навіть – за згодою)

5. Комісія:

1) здійснює розгляд матеріалів сільських, селищних міських рад або військових (військово-цивільних) адміністрацій населених пунктів про визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим та/або визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету;

2) готує для центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, за результатами розгляду питань, визначених у пункті 1 цієї частини, висновок про відповідність або невідповідність населеного пункту критеріям:

для визнання населеного пункту зруйнованим або значно пошкодженим;

для визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету;

3) заслуховує на своїх засіданнях інформацію посадових осіб державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, **організацій**, експертів, представників міжнародних організацій, інших осіб з питань, що належать до її компетенції; (**Зауваження: не залучено представників неурядових організацій та громадянського суспільства**)

4) одержує від державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності документи та/або інформацію, необхідні для надання висновку;

5) утворює для виконання покладених на неї завдань тимчасові робочі групи (за потреби);

6) здійснює інші заходи та вирішує питання, що належать до її компетенції;

7) виконує інші повноваження, що випливають з покладених на неї завдань.

5. Формою роботи Комісії є засідання.

Члени Комісії можуть брати участь у засіданнях Комісії в режимі відеоконференції з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема через Інтернет.

6. Комісія має доступ та право на отримання документів та/або інформації з інформаційно-комунікаційних систем державної та комунальної форм власності, необхідних для надання висновку.

7. Державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, які володіють документами та/або інформацією, необхідними для надання висновку зобов'язані безкоштовно надати такі документи та/або інформацію Комісії протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідного запиту.

8. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Стаття 26. Комплексне відновлення населених пунктів

Зауваження: стаття називається «Комплексне відновлення населених пунктів», проте починаючи з п.7 мова йде про окремі проекти відновлення та пов'язані з ними дії, що можуть бути розпочаті ДО прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому (комплексному?) відновленню. А якщо буде рішення, що комплексне відновлення населеного пункту недоцільне?)

1. Комплексному відновленню підлягають:

- 1) зруйновані населені пункти;
- 2) значно пошкоджені населені пункти.

2. Комплексне відновлення населених пунктів включає розроблення проектної документації на будівництво, виконання підготовчих та будівельних робіт, поточний ремонт і придбання товарів, робіт та послуг і здійснення інших заходів з метою системного, взаємоузгодженого та ефективного відновлення зруйнованого або значного пошкодженого населеного пункту.

3. З метою комплексного відновлення зруйнованого населеного пункту розробляється та затверджується комплексний план території територіальної громади або генеральний план населеного пункту в порядку, визначеному Законом України “Про регулювання містобудівної діяльності”.

На період до затвердження документів, визначених абзацом першим цієї частини, для визначення об'єктів, які підлягають першочерговому відновленню за рішенням сільської, селищної та міської ради (військової або військово-цивільної адміністрації населеного пункту у разі її утворення) використовується програма комплексного відновлення території територіальної громади (її частини).

4. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, що здійснюють реалізацію права державної чи комунальної власності на земельні ділянки (земель) відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, забезпечують відведення земельних ділянок для комплексного відновлення населених пунктів (у разі необхідності).

5. Викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб з метою комплексного відновлення населеного пункту здійснюється відповідно до Закону України “Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з

мотивів суспільної необхідності”.

6. За рахунок державного бюджету фінансується комплексне відновлення населених пунктів, щодо яких Кабінетом Міністрів України прийнято рішення про визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому відновленню за рахунок державного бюджету. **(Уточнення: далеко не всі зруйновані населені пункти доцільно відновлювати – яка буде процедура прийняття рішення про доцільність та черговість відновлення? Хто проводитиме експертизу та робить подання?)**

Перелік проєктів відновлення щодо нерухомого майна, які у рамках комплексного відновлення населеного пункту підлягають фінансуванню за рахунок коштів державного бюджету та забезпечення реалізації яких здійснюватиметься центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва (далі - перелік проєктів відновлення), затверджується Кабінетом Міністрів України. **Критерії, яким мають відповідати такі проєкти відновлення визначаються Кабінетом Міністрів України.**

До прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про визнання зруйнованого або значно пошкодженого населеного пункту таким, що підлягає першочерговому **(Уточнення: комплексному?)** відновленню за рахунок державного бюджету, у таких населених пунктах за рахунок державного бюджету можуть фінансуватись окремі проєкти відновлення.

7. **З метою включення проєктів відновлення до переліку проєктів відновлення: (Просимо уточнити даний пункт)**

1) виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові (військово-цивільні) адміністрації населених пунктів (у разі її утворення) забезпечують внесення до системи DREAM проєктів відновлення щодо нерухомого майна (незалежно від форми власності об'єкта відновлення) та подають перелік таких проєктів до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, в електронній формі з використанням системи DREAM. Перелік відомостей та документів щодо проєктів відновлення, які вносяться до системи DREAM визначаються в Порядку ведення системи DREAM;

2) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, протягом 30 робочих днів розглядає перелік проєктів відновлення та:

а) у разі встановлення невідповідності проєкту відновлення критеріям, визначеним відповідно до **абзацу другого частини шостої цієї статті**, - приймає обґрунтоване рішення про неможливість включення такого проєкту до переліку проєктів відновлення та направляє його відповідному виконавчому органу сільської, селищної, міської ради, військовій (військово-цивільній) адміністрації населених пунктів (у разі її утворення) в електронній формі з використанням системи DREAM;

б) у разі наявності зауважень щодо повноти та достовірності відомостей та документів щодо проекту відновлення - повертає його для доопрацювання відповідному виконавчому органу сільської, селищної, міської ради, військової (військово-цивільній) адміністрації населених пунктів (у разі її утворення) (із зазначенням підстав повернення) в електронній формі з використанням системи DREAM;

в) у разі встановлення відповідності проекту відновлення критеріям, визначеним відповідно до абзацу другого частини шостої цієї статті, та відсутності зауважень щодо повноти та достовірності відомостей та документів щодо проекту відновлення - готує проект акта Кабінету Міністрів України про затвердження переліку проектів відновлення та подає його на розгляд центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з відновлення регіонів, територій та інфраструктури, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

8. Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, військової (військово-цивільної) адміністрації населених пунктів (у разі її утворення) доопрацьовує проект відновлення з урахуванням зауважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення в частині будівництва, та повторно подає його до такого органу у порядку, визначеному частиною сьомою цієї статті.

9. У акті Кабінету Міністрів України про затвердження переліку проектів відновлення зазначаються, у тому числі такі відомості:

- 1) перелік проектів відновлення;
- 2) головний розпорядник бюджетних коштів;
- 3) напрям використання коштів державного бюджету;
- 4) обсяг виділення коштів державного бюджету;
- 5) умови виділення коштів державного бюджету.

Уточнення: А якщо до виконання проекту відновлення залучені кошти МФІ?

Стаття 27. Особливості реалізації проектів відновлення щодо об'єктів відновлення, розташованих на тимчасово окупованій території України та території бойових дій

1. Реалізація проектів відновлення щодо об'єктів відновлення, розташованих на тимчасово окупованій території

України, визначеної відповідно до Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", здійснюється після деокупації, завершення активних бойових дій відповідної території.

2. Особливості реалізації проєктів відновлення щодо об'єктів відновлення, розташованих на територіях, включених до переліку територій, на яких ведуться бойові дії, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 28. Застосування контрактів (договорів) міжнародних організацій при реалізації проєктів відновлення

1. При реалізації проєктів відновлення учасники будівництва можуть застосовувати принципи та умови контрактів (договорів) міжнародних організацій за умови дотримання вимог законодавства України. (Пропозиція: стаття погано сформульована – незрозуміло про які міжнародні організації іде мова – підрядні? Постачальники?)

Стаття 29. Участь громадськості у відновленні

1. Підготовка та реалізація проєктів відновлення у випадках, визначених законом, здійснюється із залученням громадськості до обговорення проєктів відновлення відповідних територій у тому числі шляхом проведення громадських слухань, консультацій з громадськістю, електронних консультацій, вивчення громадської думки.

2. За рішенням головних розпорядників бюджетних коштів або інших юридичних осіб, які приймають рішення про надання фінансування проєктів відновлення, підготовка та реалізація проєктів відновлення здійснюється із залученням громадськості до обговорення проєктів відновлення відповідних територій шляхом проведення громадських слухань, консультацій з громадськістю, електронних консультацій, вивчення громадської думки.

3. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування надають інформаційну підтримку для ініціювання та впровадження громадянами, громадськими об'єднаннями проєктів відновлення.

Розділ IV ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВІДНОВЛЕННЯ

Стаття 30. Фінансування проєктів відновлення

1. Фінансування проєктів відновлення здійснюється за рахунок таких джерел:

- 1) кошти державного (у тому числі Державного фонду регіонального розвитку, Фонду відновлення майна та зруйнованої інфраструктури, Фонду ліквідації наслідків збройної агресії) та місцевих бюджетів;
- 2) кошти міжнародних фінансових організацій (Уточнення: інституцій), інших кредиторів та інвесторів;
- 3) міжнародна технічна та/або поворотна чи безповоротна фінансова допомога;
- 4) репарації або інші стягнення з Російської Федерації;
- 5) інші джерела, не заборонені законодавством України.

2. Фінансування проєктів відновлення здійснюється на безповортній чи поворотній основі, у тому числі шляхом надання кредитів (позик).

3. У випадках, передбачених законодавством, фінансування проєктів відновлення за рахунок коштів державного бюджету або/та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, здійснюється за результатами їх пріоритезації з використанням системи DREAM.

4. Проєкти відновлення фінансуються за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, інших кредиторів та інвесторів за результатами їх пріоритезації з використанням системи DREAM у разі, якщо це передбачено умовами надання таких коштів. (Уточнення: з цього пункту виходить що пріоритезація проєктів відновлення проводиться системою DREAM?)

Стаття 31. Фінансове забезпечення створення та функціонування системи DREAM

1. Створення програмно-технічних засобів системи DREAM та ведення системи DREAM здійснюється за рахунок державного бюджету та міжнародної технічної та/або поворотної чи безповортної фінансової допомоги міжнародних організацій, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ V КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД У СФЕРІ ВІДНОВЛЕННЯ

Стаття 32. Державний контроль і нагляд у сфері відновлення

1. Державний контроль та нагляд за дотриманням законодавства у сфері відновлення здійснюється уповноваженими органами відповідно до законодавства, у тому числі з використанням системи DREAM.

Стаття 33. Громадський контроль у сфері відновлення

1. Громадський контроль у сфері відновлення здійснюється громадськими об'єднаннями, їх членами або уповноваженими представниками, іншими юридичними особами, а також окремими громадянами.

2. Громадський контроль у сфері відновлення забезпечується через вільний доступ до всієї інформації та документів щодо відновлення, які підлягають оприлюдненню (у тому числі на порталі системи DREAM), та/або надаються на запити осіб, визначених частиною першою цієї статті, відповідно до законодавства.

3. Особи, визначені **частиною першою цієї статті**, під час здійснення громадського контролю у сфері відновлення мають право:

1) повідомляти про виявлені ознаки порушень у сфері відновлення центральним органам виконавчої влади, що забезпечують формування та/або реалізують державну політику у відповідній сфері правовідносин, керівництву чи іншим представникам органу, підприємства, установи чи організації, в яких були вчинені ці правопорушення, органам, що уповноважені здійснювати контроль (нагляд) у відповідній сфері правовідносин, правоохоронним органам, а також громадськості;

2) запитувати та одержувати від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в порядку, передбаченому Законом України "Про доступ до публічної інформації", інформацію про їх діяльність у сфері відновлення;

3) проводити, замовляти проведення громадської експертизи нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів у сфері відновлення, подавати за результатами експертизи пропозиції до відповідних органів, отримувати

від відповідних органів інформацію про врахування поданих пропозицій;

- 4) брати участь у парламентських слуханнях та інших заходах з питань відновлення;
- 5) вносити пропозиції суб'єктам права законодавчої ініціативи щодо вдосконалення законодавчого регулювання відносин, що виникають у сфері відновлення;
- 6) проводити, замовляти проведення досліджень, у тому числі наукових, соціологічних тощо, з питань відновлення;
- 7) проводити заходи щодо інформування населення з питань відновлення;
- 8) аналізувати стан виконання законів у сфері відновлення;
- 9) здійснювати моніторинг та аналізувати інформацію про реалізацію проектів відновлення (у тому числі з використанням інформації, розміщеної на порталі системи DREAM);
- 10) здійснювати інші не заборонені законом заходи щодо громадського контролю у сфері відновлення.

4. Громадський контроль здійснюється з урахуванням законів України "Про громадські об'єднання", "Про звернення громадян", "Про доступ до публічної інформації", "Про інформацію", "Про відкритість використання публічних коштів".

5. Втручання у діяльність осіб, визначених **частиною першою цієї статті**, пов'язану із здійсненням ними громадського контролю у сфері відновлення, забороняється, за винятком випадків порушення ними вимог чинного законодавства.

6. Особи, які чинять перешкоди громадському контролю у сфері відновлення, які своїми діями або бездіяльністю перешкоджають законній діяльності осіб, визначених **частиною першою цієї статті**, несуть відповідальність відповідно до закону.

Розділ VI ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 34. Відповідальність за порушення вимог цього Закону

1. За порушення вимог, установлених цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими на виконання

цього Закону, суб'єкти відносин у сфері відновлення несуть відповідальність згідно із законами України.

Розділ VII МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ВІДНОВЛЕННЯ

Стаття 35. Міжнародне співробітництво в сфері відновлення

1. Суб'єкти відносин у сфері відновлення співпрацюють з відповідними органами інших держав і міжнародними організаціями з питань, пов'язаних із відновленням України.

2. Міжнародне співробітництво у сфері відновлення здійснюється шляхом:

- 1) укладення міжнародних договорів та участі в роботі відповідних міжнародних організацій;
- 2) обміну інформацією, а також іншими даними з питань відновлення;
- 3) обміну професійним досвідом та кращими практиками;
- 4) надання експертних послуг;
- 5) навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців;
- 6) участі у виконанні спільних проєктів відновлення та спільних інформаційних кампаніях;
- 7) інші форми міжнародного співробітництва.

3. Держава заохочує співробітництво «рівний-з-рівним» між містами та регіонами України та містами і регіонами інших країн, зокрема Європейського Союзу, та участь у програмах транскордонного співробітництва.

Розділ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.
2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

зміни у порівняльній таблиці:

3. Установити, що:

1) замовники будівництва, які не відповідають критеріям замовника будівництва, визначеним статтею 42 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", та отримали право на виконання будівельних робіт до дня набрання чинності цим Законом, продовжують виконувати функції замовників будівництва до прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;

2) експертні організації, що проводять експертизу проектної документації на будівництво, які включено до переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, відомості про які внесені до Реєстру будівельної діяльності, продовжують виконувати свої функції до припинення права експертної організації на здійснення експертної діяльності відповідно до закону;

3) ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) або середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, які отримані юридичними особами до набрання чинності цим Законом, продовжують діяти, за умови відповідності ліцензіата ліцензійним умовам, визначеним зазначеною статтею. Такі ліцензіати одноразово підтверджують відповідність ліцензійним умовам, визначеним **статтею 45** Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", через електронний кабінет користувача Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва або іншої інформаційно-комунікаційної системи державної форми власності, що взаємодіє з електронною системою.

Ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) або середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, які отримані фізичними особами – підприємцями до набрання чинності цим Законом, діють протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону;

4) особи, які до дня набрання чинності цим Законом отримали кваліфікаційні сертифікати (сертифікати) експертів з інвентаризації нерухомого майна (інженера з інвентаризації нерухомого майна, техніка з інвентаризації нерухомого майна), мають право виконувати повноваження інженера з інвентаризації нерухомого майна та техніка з інвентаризації нерухомого майна на підставі раніше отриманих кваліфікаційних сертифікатів (сертифікатів), без необхідності отримання нових кваліфікаційних сертифікатів (сертифікатів);

5) до виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, для яких на день набрання чинності цим Законом не було встановлено кваліфікаційне категорювання залежно від класу наслідків

(відповідальності) об'єктів, щодо яких виконуються відповідні роботи або надаються відповідні послуги, вимоги цього Закону щодо наявності необхідної кваліфікаційної категорії застосовуються не раніше ніж через один рік з дня затвердження відповідних кваліфікаційних вимог;

б) до налагодження електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром судових рішень та Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва підставою для виконання судового рішення, що набрало законної сили та стосується зміни, скасування, анулювання тощо документа/реєстраційної дії, створеного/здійсненої з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, судового рішення, що набрало законної сили про заборону (скасування заборони) вчинення дій, які відповідно до закону здійснюються з використанням такої електронної системи, є його примірник у паперовій формі.

4. Кабінету Міністрів України забезпечити:

1) протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

а) затвердження плану заходів з реалізації вимог цього Закону;

б) створення системи DREAM на базі програмного забезпечення Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури, запровадженого експериментальним проектом;

в) затвердження Порядку ведення системи DREAM;

г) затвердження переліку видів робіт з провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, що підлягають ліцензуванню, та порядок співставлення такого переліку з переліком видів робіт з будівництва об'єктів, що підлягали ліцензуванню до набрання чинності цим Законом;

г) затвердження плану заходів щодо наповнення Державного земельного кадастру відомостями про обмеження у використанні земель, встановленими відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини", а також пов'язаними із сейсмічною небезпекою;

д) електронну інформаційну взаємодію між Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва та Державним земельним кадастром з метою отримання для цілей ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва відомостей Державного земельного кадастру про об'єкти цього кадастру (у тому числі про земельні ділянки, координати поворотних точок їх меж, відомості про адреси місцезнаходження земельних ділянок, межі

режимоутворюючих об'єктів та режими їх використання, межі адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад);

2) протягом п'яти місяців з дня опублікування цього Закону – приведення типового договору оренди землі у відповідність із цим Законом; - **Уточнення: в законопроекті нема жодної згадки про договори оренди землі – звідки це виникло?**

3) протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

а) прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

б) приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

в) приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

г) внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва:

інформації про пам'ятки культурної спадщини та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини з актуальною інформацією про їх адреси згідно із словником вулиць населених пунктів та вулиць іменованих об'єктів Державного реєстру речових прав на нерухоме майно;

орієнтовного географічного центру (центроїда) або контуру (за можливості) пам'ятки культурної спадщини з метою забезпечення автоматизованого визначення програмними засобами територій пам'яток культурної спадщини та їх зон охорони на період до внесення таких відомостей до Державного земельного кадастру та до початку функціонування Державного реєстру нерухомих пам'яток України як інформаційно-комунікаційної системи та налагодження інформаційної взаємодії з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва;

відомостей про межі територій пам'яток культурної спадщини, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, зони охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць, територій об'єктів всесвітньої культурної спадщини та їх буферних зон до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва через електронний кабінет органів охорони культурної спадщини на період до внесення таких відомостей до Державного земельного кадастру та до початку функціонування Державного реєстру нерухомих пам'яток України як інформаційно-комунікаційної системи та налагодження інформаційної взаємодії з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва;

г) оприлюднення на єдиному публічному електронному інформаційному ресурсі науково-проектної документації

щодо встановлення меж територій, які охороняються відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини", та вільний, безоплатний доступ до зазначеної документації фізичних і юридичних осіб;

д) актуалізацію списку історичних населених місць;

ж) приведення програмного забезпечення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, інших державних інформаційно-комунікаційних систем у відповідність із цим Законом;

4) **протягом трьох місяців** з дати набрання чинності цим Законом - забезпечити внесення та актуалізацію органами державної влади, суб'єктами господарювання державного сектору економіки, інформації та документів про проекти відновлення, що стосуються заходів, передбачених частинами першою та другою статті 20 цього Закону, які плануються або реалізуються такими суб'єктами на дату набрання чинності цим Законом, в обсязі, визначеному в Порядку ведення системи DREAM.

Зауваження: Все виділене вище - це переобтяження тіла законопроекту деталями, що напряду не відносяться до сфери регулювання цього законопроекту. Крім того спостерігається багато перехресних відсилок на інші статті як цього законопроекту так і інших нормативних актів. Наприклад: розділ 4 Прикінцевих положень пункт 4 відсилає до переліку заходів **передбачених частинами першою та другою статті 20 цього Закону:**

Частина перша ст.20. - **Обов'язковому** внесенню до системи DREAM підлягає інформація та документи про об'єкти, визначені **частиною першою статті 18** цього Закону

Частина друга ст.20 - Інформація та документи, визначені частиною першою цієї статті, підлягають **обов'язковому** внесенню до системи DREAM за умови якщо вартість поточного ремонту або будівництва об'єкта нерухомого майна **дорівнює або перевищує суми, визначені частиною першою статті 3 Закону України "Про публічні закупівлі"**.

5) протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

а) наповнення центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері містобудування та архітектури, Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва електронними версіями текстів будівельних норм, обов'язкових для виконання національних стандартів, кодексів усталеної практики, інших документів технічного характеру, що є обов'язковими для виконання відповідно до закону та прийняті до запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, актуалізованими текстами будівельних норм;

б) внесення до Державного земельного кадастру відомостей про території об'єктів всесвітньої культурної спадщини та їх буферні зони;

б) безоплатне надання держателем та/або адміністратором Державного земельного кадастру на запит органу, яким прийнято рішення про розроблення містобудівної документації (змін до неї), наявних відомостей про координати геопросторових об'єктів – для цілей, пов'язаних з розробленням такої документації;

7) до налагодження електронної інформаційної взаємодії між Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва та Державним реєстром нерухомих пам'яток України – щомісячне оновлення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва інформацією про пам'ятки культурної спадщини та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини.

5. Кабінету Міністрів України у 2025 році поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

6. Кабінету Міністрів України спільно з органами місцевого самоврядування протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва сканованих примірників затвердженої науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини на період до внесення таких відомостей до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та налагодження інформаційної взаємодії з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва.

7. Державній судовій адміністрації України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити приведення програмного забезпечення Єдиного державного реєстру судових рішень у відповідність із цим Законом.

8. Органам місцевого самоврядування протягом трьох місяців з дати набрання чинності цим Законом забезпечити внесення та актуалізацію (у тому числі суб'єктами господарювання комунального сектору економіки) інформації та документів про проекти відновлення, що стосуються заходів, передбачених **частинами першою та другою статті 20** цього Закону, які плануються або реалізуються такими суб'єктами на дату набрання чинності цим Законом, в обсязі, визначеному в Порядку ведення системи DREAM.

9. Уповноважені органи містобудування та архітектури зобов'язані протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва відомостей про містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки, документи, які дають право на виконання будівельних робіт, які видані до 1 грудня 2021 року та не внесені до зазначеної системи, відповідно до Порядку ведення Єдиної

державної електронної системи у сфері будівництва, встановленого Кабінетом Міністрів України. Такі відомості вносяться щодо об'єктів, які на момент внесення такої інформації не прийняті в експлуатацію.

10. Експертні організації, що проводять експертизу проектної документації на будівництво, зобов'язані протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити приведення своєї діяльності у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

Р. СТЕФАНЧУК